

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ

студент гр. Ф-01 Катериніна М.П.

Сучасний соціально-економічний розвиток України потребує значного залучення інвестиційних ресурсів, що є стимулом для якісного оновлення виробництва, створення додаткових робочих місць, удосконалення ринкової інфраструктури і підвищення рівня життя країни в цілому. Особливої уваги за сучасного нестабільного розвитку міжнародних відносин заслуговує інвестиційний потенціал домогосподарств, особливості використання якого на сьогодні залишаються маловивченими. Формується потенціал населення завдяки заощадженням – одним із найбільш складно прогнозованих джерел інвестиційних ресурсів. Це пояснюється впливом на рішення сім'ї при трансформації заощаджень в інвестиції зовнішніх та внутрішніх факторів.

Серед основних зовнішніх факторів можна назвати відсутність повного об'єму фінансової інформації, яка спричиняє недоотримання прибутку під час використання найбільш розповсюджених фінансових інструментів. Крім того, приватні інвестори в більшості випадків обирають найменш ризикові шляхи вкладання коштів у зв'язку з бажанням збереження суми вкладу і доходу за ним. У зв'язку з цим другим зовнішнім фактором є відсутність попиту на інструменти з незафіксованим рівнем прибутковості, а отже, і вищим рівнем ризику. Прийняття зазначених рішень супроводжується вибором проектів з мінімальною дохідністю. В цей же час наслідком ігнорування ряду більш ризикових проектів, на фінансування яких громадяни не наважуються, стає низький темп розвитку економіки країни в цілому.

Варто зазначити, що на рішення домогосподарств здійснює вплив якість наданих послуг фінансовими установами як під час стабільного економічного становища, так і в періоди стрімкої інфляції та поширення фінансових пірамід. Крім того, більшість приватних інвесторів не мають кваліфікаційної фінансової підготовки чи навіть необхідного рівня фінансової грамотності в сфері ефективного інвестування, що провокує вплив на інвестиційні рішення населення четвертого зовнішнього фактору – самостійного прийняття рішення, яке призводить до збільшення як ризикованості вкладів, так і ймовірності співпраці з фінансовими шахраями.

Зовнішні фактори не можуть бути змінені безпосередньо домогосподарствами і зобов'язані знаходитися під контролем фінансових посередників та держави. Населення в свою чергу має лише можливість змінювати вплив внутрішніх факторів.

Доведено, що громадяни із середньою та професійно-технічною освітою складають значну частину потенційних інвесторів країни але характеризуються меншою активністю на фінансовому ринку порівняно з громадянами з вищою освітою. Саме масовий низький рівень освіти і є одним із основних внутрішніх факторів впливу, який гальмує приріст активності населення в інвестиційній діяльності країни. Другим внутрішнім фактором можна назвати несуттєвий прибуток від вкладів з мінімальним ризиком, який зменшує попит на розповсюджені пропозиції на фінансовому ринку.

На інвестиційні рішення населення здійснює вплив невпевненість в стабільному доході, що змушує громадян відмовитися від фінансування довгострокових та мало ліквідних проектів та формувати вклади мінімального розміру. Четвертим фактором є об'єм вкладу, який безпосередньо впливає на рівень отриманого прибутку від інвестицій. Великі інвестори мають можливість отримати більший прибуток за рахунок фактору віддачі від масштабу. Домогосподарства подібну можливість мають надзвичайно рідко. Тому інвестування незначних заощаджень населення супроводжується мізерним прибутком, який не може якісно вплинути на рівень життя вкладника.

Серед внутрішніх факторів впливу на рішення вкладників особливе місце займає масова недовіра населення до фінансових інститутів, спричинена досвідом невиконання умов договорів зазначеними суб'єктами. Крім того, старше покоління практично не інвестує свої вільні ресурси ще й у зв'язку з відсутністю розуміння функціонування фінансових посередників. Варто зазначити, що на інвестиційні рішення здійснює вплив такий внутрішній фактор, як стать інвестора: жінки надають перевагу формуванню вкладу в національній валюті з більш високою номінальною процентною ставкою, але під більшим впливом інфляції на території країни; чоловікам притаманно формувати вклад в іноземній валюті, страхуючи себе від знецінювання коштів і погоджуючись на незначний рівень прибутковості.

Останнім із розглянутих внутрішніх факторів є рівень доходу, який здійснює найбільший вплив на можливість громадян брати участь на фінансовому ринку в якості інвестора. В першу чергу, цей фактор може бути змінений на рівні загальнодержавних реформ.

Отже, завданнями державних органів для підвищення активності домогосподарств в інвестиційній діяльності держави мають бути суттєве підвищення мінімальної заробітної плати; зміна норм оподаткування доходів фізичних осіб та сфери малого бізнесу; державний контроль над ціноутворенням; формування механізмів підтримки вітчизняного товаровиробника; стимулювання створення нових робочих місць; сприяння розвитку небанківських фінансово-кредитних установ (страхових компаній, недержавних пенсійних фондів, інвестиційних фондів, кредитних фондів) та запровадження регулярного контролю над їх діяльністю тощо.

Науковий керівник: асист. Шишова Ю.Г.

Катериніна, М.П. Фактори впливу на прийняття інвестиційних рішень домогосподарств [Текст] / М.П. Катериніна; наук. кер. Ю.Г. Шишова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 376-377.